

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

128. An qui matrimonium contrahit cum excommunicato, peccet mortaliter. Et quid si denunciatus sit, aut notorius Clerici percussor? Ex part. 3. tr. 4 res. 267. aliàs 268. ibid.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

RESOL. CXXVII.

An excommunicati contrahentes matrimonium peccent dupliciter ex eo, quod non solum Sacramentum recipiant in excommunicatione, sed etiam ex eo, quod conferant, cum iuxta communem sententiam contrahentes sint Ministri huius Sacramenti? Ex part. 5. tract. 9. Ref. 85.

§. 1. **A**D hunc casum ita Respondet Præpositus in 3. part. quæst. 2. de excomm. dub. 8. n. 5. 1. Ex dictis videtur sequi, quod contrahentes matrimonium in excommunicatione non solum peccent mortaliter, sed quod sacramentum recipiant in excommunicatione, sed etiam ex eo quod conferant, cum iuxta communem sententiam contrahentes sint Ministri huius Sacramenti, non videtur tamen improbabile, quod ex eo capite non peccent contra censuram, quia si bene pendantur Canones, quibus vetatur excommunicato ministrare Sacramenta, solum agunt de Clerico. Ita ille, & ego.

Sup. h's M.
nistris laic
sopra in Ref.
90. & in fine
Ref. 115.

RESOL. CXXVIII.

*An, qui matrimonium contrahit cum excommunicato, peccet mortaliter?
Et quid, si denunciatus sit, aut notorius Clerici percussor? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 267. alias 268.*

§. 1. **P**rima opinio affirmat, & ita docet Petr. de Ledefina de matrim. quæst. 59. art. 1. §. pen. Vigerius lib. inst. cap. 16. §. 7. verb. 8. impedim. 1. & saltem peccare non explicando culpæ qualiter, docet D. Thomas in 4. dist. 39. quæst. unica, art. 5. ad 5. Toletus lib. 7. cap. 7. num. 1.

2. Secunda opinio distinguit, & illam docet Bassilius Pontius de matrim. lib. 6. cap. 10. num. 3. ubi sic ait. Petere ab alio excommunicato siue denunciato, siue non denunciato, ut contrahat, dum ille absolutus ab excommunicatione non potest, quia non habeat copiam absolventis, ut si sit excommunicatio reservata à iure, vel ab homine, peccatum mortale est, quia petitur ab eo actus, quem non potest facere bene, sed necessariò malè. At si potest absolvi, quia copiam habet, nec peccat, qui contrahit cum excommunicato, siue denunciato, siue secus, quia petit ab illo actum, quem potest bene facere, & sine peccato, & sua culpa facit malè; unde duo peccata erunt in eo, qui contrahit cum excommunicato excommunicatione maiori, quando absolutus non potest ab ea excommunicatione, antequam contrahat, & quia ipse communicat in Sacramento cum illo, & quia inducit illum ad indignè ministrandum, & recipiendum, imò tria peccata committit, est enim causa duorum peccatorum in proximo. Ita Pontius.

3. Tertia opinio, quam ego sequor, absolute negat ullam esse culpam contrahere scienter cum excommunicatione maiori ligato, nisi denunciatus sit, aut notorius clerici percussor. Et ita docet Gutierrez de matrim. cap. 83. num. 7. & ante illum Sanchez tom. 2. lib. 7. disp. 11. num. 8. ex favore Concilij Constantiensis, & ex aliis rationibus, quas videbis apud Sanchez, nam ego brevitati studeo.

RESOL. CXXIX.

An contrahere cum impedimento dirimente sit duplex

peccatum? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 296. alias 297.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docent vniuersissimi, & cum magna probabilitate, ut ait Petrus Ledefina de matrim. quæst. 59. art. 1. disp. 3. par. 2. quia ultra culpam irrationabilis iuris naturalis, aut Ecclesiastici, secundum quod est impedimentum, reperitur sacrilegium irritationis Sacramenti matrimonij.

2. Verùm mihi contraria sententia placet, quia cetera Sacramenta habent iure diuino præscriptam materiam, & formam certam, ac determinatam, solum Sacramenti rationem subeunt, ac præinde materia, & forma non possunt adhiberi, quia sine esse materia, ac forma Sacramenti, quare si sit aliud, ut sit ut Sacramentum irritetur, est sacrilegium. At matrimonium ultra Sacramenti rationem est contractus quidam naturalis, nec habet præscriptam materiam & formam determinatam, sed consensus contrahentium legitimis verbis, iuribus, aut literis, aut per procuratorem expressis. Vnde Ecclesia, iure naturali irritante consensus inter aliquos, qui matrimonio copulantur, non ipsi irritum Sacramentum efficiunt. Quantum enim ex sua parte est, vnde contrahunt, sed ius Ecclesiasticum naturale statuens id impedimentum, illud irritat. Hec comit Sanchez tom. 2. lib. 7. disp. 5. num. 1. & post illum Fulcius tom. 1. tractat. 10. part. 2. cap. 1. num. 1.

RESOL. CXXX.

*Quot peccata committat, qui sciens contrahit matrimonium cum impedimento dirimente?
Et an impedimenta matrimonij addant novam malitiam, etiam in copula fornicaria, distinetur explicandum in confessione? Ex part. 10. tract. 6. & lib. 6. Ref. 82.*

§. 1. **C**ausa est practicabilis, & duo committit peccata docet Cornich de Sacram. disp. 90. Ref. 2. dub. 2. num. 19. & nominatim contra me Patet Augustina de Sacram. matrimony, quæst. 97. art. 5. quia in tali casu præter peccatum inobedientie contra ius naturale aut Ecclesiasticum, quo impedimentum fuerit introductum, etiam reperitur peccatum sacrilegij irritationis Sacramenti contra Religionem. Inque fideles qui sciunt, matrimonium apud nos eleuatum esse ad statum Sacramenti, & sciunt se cum impedimento dirimente reddere nullum, & irritum Sacramentum, videntur ex hac etiam parte delinquere. Et hæc irritatio reuera cadit, non solum super contractum contractus, sed concomitanter etiam super rationem Sacramenti. Et lex quidem irritans lata est ab Ecclesia: sed ut in facto ita contrahatur matrimonium, quod sit nullum, & irritum, provenit, & fit ab ipsis contrahentibus, qui cum tali impedimento, & contra talem legem contrahere tentant.

2. Verùm plus addit doctissimus Pater Mastillon de Sacramenti. tom. 5. disp. 63. art. 5. num. 69. ubi sic ait: Dico secundò, peccatum eorum, qui scienter, & sponte contrahunt cum talibus impedimentis, habere communiter triplicem malitiam. Vnam inobedientie contra legitimum præceptum Dei, vel Ecclesie prohibentes grauius contrahere cum illis, alteram sacrilegij, contra Religionem & reuerentiam debitam Sacramento, quod sua culpa irritum reddunt: tertiam contra castitatem, ordinando (re faciunt communiter) talem contractum ad habendam copulam præ textu veri matrimonij. Dixi autem, & communiter; quia postrema intentio potest esse quando